

NY MUSIK

i samarbete med
Wärenstams

Klas-Thure Allgén

– de första mogna verken

Sonat för violin och piano (1938)

Preludium (1938)

Ballad för piano (1938) – uruppförande

Joar Skorpen – violin

Maria Ingemarsson Berg, Henrik Löwenmark – piano

Lördag den 8 februari 2020 kl. 16.00

Wärenstams, Borås

De 28 februari 1934 fullbordade **Klas-Thure Allgén** (1920–1990) sitt förstlingsverk, *Sorgepreludium* opus 1. Från de närmast följande åren finns ett mindre pianostycke samt några små, mycket enkla körsatser bevarade. 1938 tycks Allgén så ha fått något av en lidnersk knäpp och träder plötsligt fram som en mogen tonsättare med de tre verk som står på dagens program.

Här möts den nordiska senromantikens sista, allra ljuvaste suckar av uttrycks-kraften hos en musikaliskt högpotent 18-åring. Inte undra på att det slår gnistor.

Sonat (a-moll) för violin och piano torde vara Allgéns första mer omfattande verk. Stycket är komponerat i föräldrahemmet i Djursholm, slutdaterat 21/9 1938, och tillägnat studiekamraten vid musikhögskolan, violinisten Karl-Magnus Enhörning – sedermera en av musiklivets verkliga maktbyråkrater.

I december skriver Allgén ett litet *Preludium (h-moll)* med föredragsbeteckningen Lento, lugubre. Som ofta i hans ungdomsverk påminns man som lyssnare om tyngden och lystern i prins Eugens mer melankoliska måleri.

På självaste julafton samma år fullbordar han så *Ballad (b-moll)*, ett av många verk under hans liv som slutdaterats under jul- och nyårshelger. Med sina cirka 45 minuters speltid är det sannolikt det mest omfattande, ensatsiga, svenska pianoverket så långt. Han gick kort sagt ut hårt. Det skulle väl dröja till hans egen *Fantasia* vid 50-talets mitt innan något så monumentalt åter såg dagens ljus.

Henrik Löwenmark påpekar hur väl genomförd denna komposition är, hur temana transformeras och tar skiftande gestalt, men hela tiden är sprungna ur ett och samma material. Om Allgéns förebilder vet vi inte mycket, men mörka, trevande terser kan minna om Wagner, medan den klangliga storslagenheten och de breda ackorden onekligen för tankarna till Liszt. Musiken är episk till sin karaktär, och måhända anar man ett program, en bakomliggande berättelse, vilket titeln ju även tycks antyda...

Med tack till:

Tore G. Wärenstams stiftelse

Sparbanksstiftelsen
Sjuhärad

MUSIK
VERKET